

Aprob
Ministrul Sănătății

Andrei USATÎ

nr. 2/13-163 din 21.12.2012

Aprob
Directorul General al
Companiei Naționale de
Asigurări în Medicină

Mircea BUGA

nr. 01/17-1441 din 27.12.2012

Coordonat
Președintele
Sindicatului „Sănătatea”

Victor BENU

nr. 04/526 din 28.12.2012

Norme metodologice
cu privire la formarea devizului de venituri și cheltuieli (business-plan)
și gestionarea surselor financiare de către instituțiile medico-sanitare publice
încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală

I. Dispoziții generale

1. În conformitate cu Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585-XIII din 27 februarie 1998, Statutul și Regulamentul instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, Instituția medico-sanitară publică își planifică individual activitatea sa economico-financiară și coordonează cu Fondatorul, Compania Națională de Asigurări în Medicină devizul de venituri și cheltuieli (business-planul), în continuare deviz.

2. Prezenta Normă metodologică conține cerințele, particularitățile de întocmire și prezentare a devizului de venituri și cheltuieli din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pentru acordarea serviciilor medicale conform contractului încheiat cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.

3. Normele metodologice sînt elaborate în scopul: reglementării activității financiare a instituțiilor medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală; stabilirii unor principii generale unice de gestionare a resurselor financiare; sporirii nivelului de transparență și corectitudine ce țin de utilizarea surselor financiare; eficientizarea controlului utilizării acestora.

4. În sensul prezentelor Norme Metodologice este utilizată următoarea noțiune:

- **Deviz** – documentul instituției medico-sanitare prin care se estimează volumul veniturilor din mijloacele financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală pentru acordarea serviciilor medicale conform contractului încheiat cu Compania Națională de Asigurări în Medicină și destinația de utilizare a acestora pentru anul respectiv.

II. Modul de elaborare a devizului de venituri și cheltuieli (business-plan) și particularitățile de gestionare a surselor financiare

5. Devizul se întocmește de fiecare instituție medico-sanitară în corespundere cu volumul de mijloace financiare repartizate pentru anul respectiv și destinația de utilizare a acestora, conform formularului din **anexa nr. 1** la prezentele Norme metodologice.

6. Devizul include indicatorii respectivi pe fiecare tip de asistență medicală și consolidate în total.

7. Devizul se întocmește în lei cu indicarea întocmai a sumelor stipulate în contractul de acordare a asistenței medicale încheiat cu CNAM.

8. Partea de Venituri a devizului include „Suma contractuală”, completată conform contractului de acordare a asistenței medicale (de prestare a serviciilor medicale) în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, „Dobânda sporită la soldurile bănești”, completată conform contractului pentru deservirea contului bancar respectiv, încheiat cu instituția bancară și dinamica încasării, și „Alte venituri”, în care se reflectă veniturile, care nu sunt prevăzute prin contractul pentru acordarea serviciilor medicale pentru anul respectiv.

9. În partea de Cheltuieli se includ cheltuielile aferente activității statutare a instituției medico-sanitare publice legate de prestarea serviciilor întru executarea contractului de acordare a asistenței medicale în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală. Partea de cheltuieli este constituită din patru articole: „Remunerarea muncii”, „Alimentarea pacienților”, „Medicamente” și „Alte cheltuieli”.

10. Soldurile bănești formate la conturile bancare ale instituțiilor medico-sanitare din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și neutilizate pînă la finele anului (31 decembrie), se indică în devizul de venituri și cheltuieli al anului următor în rubrica „Soldul la începutul anului”. Mijloacele date pot fi incluse în partea de cheltuieli în anul gestionar.

11. La deviz se anexează documentele și calculele justificative ale cheltuielilor pentru fiecare tip de asistență medicală:

- a) statele de personal, aprobate în modul stabilit cu reflectarea statelor pe fiecare tip de asistență medicală;
- b) calculele fondului de salarizare pe fiecare tip de asistență medicală (salarizarea și numărul funcțiilor), conform **anexei nr.2**. Cheltuielile date se planifică reieșind din funcțiile real ocupate și din sursele respective.
- c) calculele pentru alimentarea pacienților, conform **anexei nr.3**;
- d) calculele pentru medicamente și consumabile, conform **anexei nr.4**;
- e) descifrarea altor cheltuieli, conform **anexei nr.5**;
- f) copiile deciziilor consiliilor administrative ale instituțiilor privind folosirea mijloacelor financiare pentru achiziționarea aparatajului medical, altor mijloace fixe și reparații capitale;
- g) notă explicativă la deviz.

12. La repartizarea alocațiilor între elementele de cheltuieli instituția va ține cont de următoarele criterii și priorități:

- în mod prioritar și necondiționat să acopere cheltuielile în volumul necesar conform calculelor pentru procurarea medicamentelor, alimentația pacienților și achitarea salariilor, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Restul alocațiilor se repartizează pentru onorarea obligațiilor contractuale ale instituțiilor pentru cheltuielile de regie, întreținerea și dezvoltarea bazei tehnico-materiale a instituției.

13. La estimarea cheltuielilor de personal se va ține cont de prevederile actelor legislative și normative care reglementează condițiile de salarizare a angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală.

14. Anual, înainte de întocmirea devizului de venituri și cheltuieli, de comun cu comitetul sindical, se efectuează atestarea și tarifarea salariaților conform Regulamentului privind evaluarea muncii și tarifarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice, aprobat de Ministerul Sănătății nr.03-01/13-3 din 01.01.2012 și Sindicatul „Sănătatea” nr.04/002 din 04.01.2012, respectând cotele maxime a cheltuielilor pentru remunerarea muncii, principiile de transparență, corectitudine și obiectivitate în stabilirea salariilor de funcție, sporurilor și suplimentelor la salariul de bază.

15. Atestarea și tarifarea salariaților este efectuată de comisia permanentă de atestare și tarifare, care este obligată să determine coeficienții individuali de multiplicare, sporurile și suplimentele la salariul de bază pentru fiecare salariat în parte, ținându-se cont de complexitatea sarcinilor, volumul și calitatea muncii, responsabilitatea, nivelul de pregătire profesională și rezultatele obținute.

16. Listele de tarifare a salariaților se aprobă de Consiliul administrativ al instituției medico-sanitare.

17. În scopul eficientizării utilizării surselor financiare, inclusiv preconizate pentru plata muncii, de efectuat analiza economico-financiară a locurilor de muncă, în baza căreia de revizuit statele de personal, la necesitate, de redus locurile de muncă neeficiente.

18. Din contul mijloacelor financiare provenite din fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală și alte surse financiare, anual se planifică suplimentar în deviz cel puțin două fonduri lunare de salarizare, ținându-se cont de sporuri și suplimente la salariul de bază: unul pentru acordarea ajutorului material salariaților, de regulă concomitent cu acordarea concediului de odihnă anual și cel puțin un fond de salarizare pentru acordarea premiilor. Acordarea premiului și ajutorului material conducătorilor va fi efectuată numai în cazurile când vor fi premiați și acordat ajutorul material salariaților colectivului de muncă, conform prevederilor legislației Republicii Moldova ce ține de remunerarea muncii.

19. Stabilirea coeficienților de multiplicare personalului de conducere precum și stabilirea sporurilor la salariile de funcție, acordarea premiului și ajutorului material se va efectua de către Ministerul Sănătății în dependență de rezultatele obținute de instituțiile medico-sanitare în prestarea serviciilor medicale, gestionarea corectă și eficientă a mijloacelor publice și nivelul salarizării colectivului.

20. Cheltuielile pentru alimentarea pacienților se planifică cu respectarea valorilor nutritive și energetice stipulate în ordinul Ministerului Sănătății nr.238 din 31.07.2009 (Monitorul Oficial nr. 153-154/694 din 09.10.2009) și prețurilor la produsele alimentare contractate. Astfel la articolul „Alimentarea pacienților” se vor reflecta cheltuielile pentru procurarea produselor alimentare pentru alimentarea pacienților internați în spital.

21. Calcularea cheltuielilor pentru medicamente se va efectua în conformitate cu standardele medicale și prețurile la medicamente conform contractelor.

22. În cazul înregistrării la situația din 1 ianuarie a fiecărui an a stocului de valori materiale supra normativelor aprobate prin Ordinul Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr.857/241-A din 27.12.2010, la elaborarea devizului de venituri și cheltuieli vor fi diminuate cheltuielile planificate la pozițiile respective cu supranormativele formate, iar deficitul de stoc urmează a fi compensat din mijloacele planificate suplimentar pentru scopul dat.

23. In articolul „Alte cheltuieli” se includ mijloacele financiare prevăzute pentru acordarea serviciilor medicale, cu excepția celor nominalizate în articolele de mai sus (contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, primele de asigurări obligatorii de asistență medicală, materiale de construcție pentru reparație, reparația curentă a mijloacelor fixe efectuată de terți, arendarea bunurilor, perfecționarea cadrelor, combustibil, energie electrică, termică, apa și canalizarea, salubritatea, cheltuielile de comunicații și poștă, inventar moale și obiecte de mică valoare și scurtă durată, deplasări în interes de serviciu, procurarea mijloacelor fixe, reparația capitală a mijloacelor fixe efectuată de terți și alte cheltuieli).

24. In scopul aprofundării cunoștințelor în domeniul medicinei performante, completării cunoștințelor profesionale, deprinderii unor metode noi de tratament, în devizele instituțiilor medico-sanitare publice de a planifica mijloace financiare în mărime de cel puțin 2 la sută în raport cu fondul de salarizare a unității, pentru formarea profesională continuă a angajaților, în conformitate cu art.213 din Codul muncii al Republicii Moldova.

25. Conform articolului 35 alin.(5) din Legea sindicatelor nr.H29-XIV din 7 iulie 2000, conducătorul instituției medico-sanitare publice, de comun acord cu comitetul sindical, urmează să prevadă în devizul de cheltuieli mijloace în mărime de cel mult 0,15% de la fondul de salarii pentru utilizarea lor în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă, conform Regulamentului.

26. In scopul reglementării exhaustive și univoce a modului și surselor de formare a bazei tehnico-materiale a instituțiilor medico-sanitare publice, se stabilește că sursele principale pentru achiziționarea aparatajului costisitor și efectuarea reparațiilor capitale a edificiilor de către instituțiile medico-sanitare publice, sunt alocațiile Fondatorului și mijloacele financiare repartizate în baza concursului proiectelor investiționale, finanțate din Fondul de dezvoltare și modernizare a prestatorilor publici de servicii medicale gestionat în modul stabilit de către Compania Națională de Asigurări în Medicină.

27. In cazul dacă după acoperirea cheltuielilor prioritare indicate în pct.12, instituțiile medico-sanitare publice dispun de sold de mijloace financiare nerepartizate, o parte din ele pot fi programate în devizul de venituri și cheltuieli pentru procurarea mijloacelor fixe, obiectelor de mică valoare și scurtă durată, inventarului moale și reparația curentă și capitală. Lista mijloacelor fixe programate achiziționării, precum și imobilelor pentru reparația capitală se coordonează cu Consiliul administrativ al instituției.

28. Toate contractele de achiziții a mărfurilor, serviciilor și lucrărilor se încheie în limita surselor financiare programate în devizul de venituri și cheltuieli pentru anul respectiv.

29. Limita admisibilă a soldurilor bănești la finele anului este de 1/12 parte din suma veniturilor anuale.

30. In cazul depășirii neargumentate a limitei admisibile a soldurilor bănești, Compania Națională de Asigurări în Medicină este în drept să micșoreze suma contractului cu instituția medico-sanitară publică pentru anul următor cu suma depășirii soldurilor admisibile.

31. Instituțiile medico-sanitare raportează la cheltuieli efective numai cheltuielile real suportate pentru prestarea serviciilor în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală. In cazul în care nu este posibilă evidența separată a cheltuielilor suportate în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală și celor pentru prestarea

serviciilor contra plată sau serviciilor prestate care sînt finanțate din alte surse de cît sursele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, instituția alege de sine stătător metoda de raportare a cheltuielilor suportate. Metoda aleasă obligator va fi expusă în Politica de contabilitate a instituției și va fi bazată pe proporționalitatea atribuirii cheltuielilor pe subarticole reieșind din veniturile obținute sau serviciile prestate în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală și celor prestate din alte surse.

32. Darea de seamă despre îndeplinirea Devizului de venituri și cheltuieli al instituției medico-sanitare publice din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, se prezintă Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (agenției teritoriale) conform formularului 1-16/d, aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr.448/III-A din 23 iunie 2010 în termenele indicate în formular.

III. Dispoziții finale

33. Devizul se întocmește în conformitate cu prevederile prezentelor Norme metodologice, se aprobă de Directorul (medicul șef) instituției, se examinează de Consiliul administrativ și se vizează de președintele Consiliului administrativ, se coordonează cu Fondatorul, Compania Națională de Asigurări în Medicină (agenția teritorială).

34. Termenul-limită de prezentare a devizului Companiei Naționale de Asigurări în Medicină pentru coordonare este de 10 zile lucrătoare de la data încheierii contractului de acordare a asistenței medicale pentru anul respectiv.

35. în caz că la întocmirea devizului nu s-a ținut cont de regulile stabilite prin prezentele Norme metodologice devizul se restituie instituției medico-sanitare respective pentru înlăturarea neajunsurilor.

36. Compania Națională de Asigurări în Medicină, după coordonarea devizului, un exemplar cu calculele conform pct. 8 îl păstrează în dosar, iar alt exemplar (după caz două exemplare) îl restituie instituției medico-sanitare respective.

37. Modul de modificare a devizului de venituri și cheltuieli se efectuează în conformitate cu ordinea stabilită pentru elaborarea acestuia.

38. în scopul respectării principiilor de transparență în planificarea și utilizarea eficientă a mijloacelor financiare, anual sau după caz pe parcursul anului, conducătorul instituției medico-sanitare publice este obligat să efectueze examinarea activității economico-financiare a instituției la adunările (conferințele) colectivului de muncă.

39. La data intrării în vigoare a prezentelor Norme metodologice se abrogă Normele metodologice cu privire la formarea devizului de venituri și cheltuieli (business-plan) și gestionarea surselor financiare de către instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală aprobat de Ministerul Sănătății nr. 03/20-239 din 19.08.2009, Compania Națională de Asigurări în Medicină nr.01/1-17/1235 din 21.08.2009 și coordonat cu Sindicatul „Sănătatea” nr.03-01/184 din 21.08.2009.

Aprobat:
Conducătorul instituției

L.S.

_____ (numele, prenumele) _____ (semnătura)
200_

Coordonat:
Fondatorul

L.S.

Coordonat:
Compania Națională de Asigurări în Medicină (Agenția teritorială)

L.S.

_____ (numele, prenumele) _____ (semnătura) _____ 201_

**Devizul
de venituri și cheltuieli
din mijloacele fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală
(business-plan)
pe anul 201_**

Instituția medico-sanitară _____
Adresa _____
Unitatea de măsură (lei) _____
Temeiul _____

Denumirea veniturilor/cheltuielilor	Tipul de asistență medicală		Total aprobat
I. VENITURI, total			
inclusiv:			
1. Suma contractuală			
2. Dobânda sporită la soldurile bănești			
3. Alte venituri			
II. CHELTUIELI, total			
inclusiv:			
1. Remunerarea muncii din ele:			
fondul de bază a salariului			
bonificație pentru indicii de calitate			
2. Alimentarea pacienților			
3. Medicamente			
4. Alte cheltuieli			
III. SOLDUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI			
1. La începutul anului			
2. La sfârșitul anului			

CALCULUL fondului de salarizare a IMSP " _____ " pentru anul 201_
pe asistența medicală _____

1. Salariul cu sporuri, lunar	Numărul de unități	Fondul de salarizare lunar								Total salariul lunar
		Salariul de bază	Majorarea salariului pentru conducerea subdiviziunilor	Sporuri					Alte sporuri (indicați)	
				Categoria de calificare	Vechimea în muncă	Condițiile nefavorabile	Grad științific	Înaltă eficacitate în muncă		
Personal de conducere										
Medici										
Personal medical mediu										
Infermiere										
Alt personal										
TOTAL, lunar										
2. Suplimente pentru orele de noapte	Numărul de unități	Numărul orelor de noapte/sărbători pe zi	Numărul zilelor	Salariul tarifar pe oră	Salariul tarifar pe oră luat în calcul	Suma suplimentelor pe an				
Medici										
Personal medical mediu										
Infermiere										
Alt personal										
TOTAL, anual										
3. Suplimente pentru orele de sărbători	Numărul de unități	Numărul orelor de noapte/sărbători pe zi	Numărul zilelor	Salariul tarifar pe oră	Salariul tarifar pe oră luat în calcul	Suma suplimentelor pe an				
Medici										
Personal medical mediu										
Infermiere										
Alt personal										
TOTAL, anual										
4. Remunerarea înlocuirii în timpul concediului	Numărul de unități	Numărul zilelor	Salariul mediu pe zi	Salariu total						
Medici										
Personal medical mediu										
Infermiere										
Alt personal										
TOTAL, anual										
5. Fondul de salarizare anual	Numărul de unități	Salariul mediu lunar conform tarificației	Fondul de salariu anual	Suplimente		Remunerare a înlocuirii în timpul concediului	Alte plăți (indicați)	Ajutor material	Premia	TOTAL
				pentru orele de noapte	pentru orele de sărbători					
Personal de conducere										
Medici										
Personal medical mediu										
Infermiere										
Alt personal										
TOTAL general										

CALCULE LA DEVIZULUI DE VENITURI ȘI CHELTUIELI (BUSINESS –PLAN)
AL INSTITUȚIEI MEDICO – SANITARE " _____ "
DIN MIJLOACELE FONDURILOR ASIGURĂRII OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ

pe anul 201_

Indicii	Codul rîndului	Suma
I. VENITURI, total	1	
inclusiv:		
1. Suma contractuală	1.1	
2. Dobînda sporită la soldurile bănești	1.2	
3. Alte venituri	1.3	
II. CHELTUIELI, total	2	
inclusiv:		
1. Retribuirea muncii	2.1	
din ele :		
Fondul de bază a salariului	2.1.1	
Bonificație pentru indicii de calitate	2.1.2	
Alimentarea pacienților	2.2	
3. Medicamente	2.3	
4. Alte cheltuieli, total	2.4	
inclusiv:		
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	2.4.1	
Primele de asigurări obligatorii de asistență medicală	2.4.2	
Materiale de construcție pentru reparație	2.4.3	
Reparația curentă a mijloacelor fixe efectuată de terți	2.4.4	
Arendarea bunurilor	2.4.5	
Perfecționarea cadrelor	2.4.6	
Combustibil – total	2.4.7	
din care:		
produse petroliere	2.4.7.1	
cărbune	2.4.7.2	
gaze	2.4.7.3	
alte	2.4.7.4	
energie electrică	2.4.8	
Energie termică	2.4.9	
Apa și canalizarea, salubritatea	2.4.10	
Cheltuielile de comunicații și poștă,	2.4.11	
Inventar moale și obiecte de mică valoare și scurtă durată	2.4.12	
Deplasări în interes de serviciu	2.4.13	
Alte cheltuieli	2.4.14	
Lipsuri și pierderi de valori materiale	2.4.15	
Procurarea mijloacelor fixe	2.4.16	
Reparația capitală a mijloacelor fixe efectuată de terți	2.4.17	
III. SOLDUL MIJLOACELOR BĂNEȘTI	3	
1. La începutul anului	3,1	
2. La sfîrșitul perioadei de gestiune	3,2	
Informativ: Uzura mijloacelor fixe reieșind din cota veniturilor din partea CNAM în veniturile total acumulate.	X	